

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 26.05.2021

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/4467

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Avslag på søknader om felling av bjørn i Rendalen kommune - rovviltregion 5

Vi viser til søknad fra Svahken sijte, datert 20. mai 2021 og søknad fra Rendalen Renselskap, datert 24. mai 2021. Og videre til anmodning om effektivering av skadefelling av bjørn i Elgå reinbeitedistrikt fra Rovviltneemnda i region 5, datert 20. mai, og til henvendelse fra Rendalen kommune 25. mai 2021.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, avslår Miljødirektoratet søknad om skadefelling av bjørn fra Svahken sijte og Rendalen Renselskap.

Du kan finne [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no. [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Det ble 7. mai 2021, registrert at en bjørn hadde drept en rein innenfor kalvingsområdene i reinbeitedistriktet og det ble med utgangspunkt i skaden iverksatt skadefelling rettet mot det aktuelle individet. Tillatelsen var gjeldende for perioden 8. – 12. mai, tillatelsen var gjeldende innenfor reinbeitedistriktet sine områder og fellingsforsøket ble utført av SNO.

Det pågår et forskningsprosjekt i tilstøtende reinbeitedistrikt på svensk side, Idre Sameby. Prosjektet har til formål å samle informasjon om hvor store tap bjørn medfører på tamrein når de oppholder seg i kalvingsområdene under kalvingen. Metoden er at bjørnene merkes med radiosendere og følges tett når de oppholder seg inne i kalvingsområdene til Idre Sameby.

NINA er ansvarlig for prosjektet, og har på forespørsel fra Miljødirektoratet bekreftet at det er stor sannsynlighet for at bjørnen som hadde forvoldt skaden på rein funnet ved Røvolbekken 7. mai, var en GPS-merket bjørn. Etter et kort opphold i området der skaden ble registrert, gikk denne bjørnen sørover og vestover, og har siden oppdateringen som kom fra senderen 10. mai oppholdt seg utenfor kalvingsområdene til Svahken sijte, frem til GPS-senderen ble tatt av.

Miljødirektoratet ble kontaktet av forskningsprosjektet som ønsket hjelp til å fjerne senderen på bjørnen. GPS-senderen ble satt på denne bjørnen for over et år siden, og denne senderen skulle ha falt av eller vært skiftet ut på et tidligere tidspunkt. Funksjonen som løsner halsbåndet har ikke fungert, og halsbåndet satt nå svært stramt på bjørnen. Oppdraget ble gitt til SNO som skulle bistå forskningsprosjektet. På lørdag 22. mai ble bjørnen lokalisert like nord for Sølensjøen i Rendalen kommune, hvorpå senderen ble fjernet i regi av prosjektet. Områdene bjørnen har oppholdt seg i, og hvor den ble funnet, var ikke i nærheten av kalvingsområdene til Elgå reinbeitedistrikt.

Miljødirektoratets vurderinger

Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen setter de overordnede rammebetingelsene for uttak av rovvilt, og Stortinget har i rovviltforliket i 2011 presisert at norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av disse bestemmelsene. Bernkonvensjonens artikkel 9 er sentral hva gjelder adgang til uttak av rovvilt for å beskytte bestemte interesser. Bestemmelsene fra konvensjonen er gjennomført i naturmangfoldloven § 18, som slår fast at det ved forskrift eller enkeltvedtak kan tillates uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk bl.a. for å avverge skade på husdyr og tamrein, eller for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning. Vedtak om uttak kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Bestandsmålet for bjørn i region 5 Hedmark er på måltallet for regionen – 3 årlige ynglinger i henhold til rapport fra Rovdata. Nasjonalt er det fortsatt et stykke opp til bestandsmålet om 13 årlige ynglinger, fra rapportert status 2020 på 8,5 ynglinger.

Det er et politisk mål at reguleringen av rovviltbestandenes vekst og utbredelse i størst mulig grad skjer igjennom lisensfelling. Rovviltnemda i rovviltregion 5 vedtok, 20. april 2020, en kvote for betinget skadefelling og lisensfelling av brunbjørn i 2020. Kvoten ble satt til tre dyr, som kunne felles på betinget skadefelling i perioden fra og med 1. juni 2020, videre kunne eventuelt gjenværende kvote 21. august, bli tilgjengelig for lisensfelling. Tre bjørner ble felt på skadefelling i Tynset, Tolga og Rendalen etter vedtak om iverksetting av skadefelling fra Statsforvalteren i Innlandet. Den siste av bjørnene ble felt 19. august, og det ble følgelig ingen lisensfelling i region 5 i 2020, og følgelig var det heller ingen gjenværende kvote etter endt lisensfelling av bjørn for regionen høsten 2020. Rovviltnemnda har 16. april 2021 fattet vedtak om kvote for betinget skadefelling og lisensfelling av bjørn i regionen for sesongen 2021. Kvoten er også i år satt til tre dyr.

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen i den geografisk differensierte rovviltforvaltningen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller mellom forvaltningsområder for rovvilt og prioriterte beiteområder. Det skal praktiseres en høyere terskel for tillatelse til uttak av rovvilt innenfor forvaltningsområdene, versus områdene som er avsatt som beiteprioriterte.

Forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark, vedtatt 10. januar 2014, deler arealet i regionen inn i to soner. Grønn sone er prioriterte beiteområder og blå sone rommer områder som er viktige for å oppnå bestandsmålene for rovvilt og viktige beiteområder. De delene av Rendalen kommune

som er øst for Glomma og de delene av Engerdal kommune som er vest for Elgå reinbeitedistrikt, er innenfor den blå sonen i forvaltningsplanen. Det skal følgelig være en noe høyere terskel for å tillate felling av bjørn i dette området, målt mot områdene innenfor reinbeitedistriktet der det ble påvist skade av bjørn 7. mai 2021. Hele reinbeitedistriktet er i grønn sone.

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises tatt av bjørn, og at skadene ser ut til å kunne fortsette. Dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis.

Miljødirektoratet iverksatte 8. mai 2021 et skadefellingsforsøk på en bjørn i Elgå reinbeitedistrikt, for å forhindre videre skadeutvikling i kalvingsområdene til distriktet. Tillatelsen var begrenset til å gjelde innenfor reinbeitedistriktet.

Vi har nå mottatt søknader fra både Svahken sijte og Rendal Renselskap som ønsker at den aktuelle merkende bjørnen, felles fordi det er fare for at den skal komme til å gjøre skader også i fremtiden. Søknadene er begrunnet ut fra forebyggende hensyn med henvisning til skadepotensialet som bjørnen har dersom den skulle komme til å ta seg inn igjen i områdene til Elgå reinbeitedistrikt. Miljødirektoratet kan ikke se at det er noe grunnlag for å felle bjørnen som nå oppholder seg blå sone basert på risiko for fremtidig skade, dersom den forflytter seg til områder den har vært i tidligere. Vi finner ikke grunnlag for å iverksette skadefelling, basert på potensialet for fremtidige skader på det nåværende tidspunkt. Vi vurderer det som usikkert hvor det aktuelle individet vil oppholde seg kommende sommer.

Etter en samlet vurdering finner Miljødirektoratet ikke grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i det aktuelle området på nåværende tidspunkt.

Klagerett

Du/dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du/dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Rovviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	Engerdal
Rendalen kommune	Hanestadveien 1	2484	RENDALEN